

DELFT

verleden tijd

S. Schillemans en A. van der Kruk

Delft verleden tijd

Door S. Schillemans en A. van der Kruk

Het bouwen van een woning anno 1901. Op de foto het in aanbouw zijnde pand Achterom 3. De zuidelijke gevelrij van het Achterom aan de gracht begint haaks op de linker hoek van het afgebeelde pand. Rechts - op de foto niet te zien - bevindt zich momenteel de fotozaak van „DEKO“.

Het prachtige Boterhuis aan de westzijde van de Markt, schuin achter het stadhuis, herbergde ten tijde van deze foto uit ca. 1890 het bureau van politie. Dit was namelijk in 1888 van het te krappe stadhuis naar het verbouwde Boterhuis verplaatst. In 1925 werden door deze dienst de panden Westvest - Oude Delft in gebruik genomen. De prachtige lantaarn boven de ingang is helaas reeds lang verdwenen, maar wat belangrijker is: het gebouw staat er na restauraties in 1964 en 1974 nog in prima staat bij!

Trots toont de brandweer op het binnenterrein van de gebouwen aan de Oude Delft 69 het nieuwe materieel in het jaar 1925. In dat jaar werd de brandweer namelijk beroeps en hier heeft de fotograaf vastgelegd hoe modern alles eruit zag. De tweede auto van links, een Fiat en eerste uitrukvoertuig bij ongevallen, draagt het opschrift „politie“, wat verraadt dat politie en brandweer één dienst in dezelfde gebouwen vormden.

De Annastraat gezien vanaf de Kolk in 1901. Op de achtergrond staan de bomen van het Koningsplein. Links de zijgevel van het pand Kolk 22, waar vanouds de melkinrichting „De Landbouw” gevestigd is. Rechts nog een deel van het een paar jaar later afgebroken en door een ander huis vervangen hoekpand op de Geerweg. In de straat staan allerlei karren, die toen een belangrijk deel van het vervoer verzorgden.

Het „Heerenlogement“ aan het Noordeinde rond 1880, tevens de afvaartplaats voor trekschuiten naar Den Haag. Dit pand moest plaatsmaken voor modernere bebouwing, terwijl de twee rechter gevels behouden zijn gebleven. Toch bleek het Noordeinde een goede plek voor een hotel, want op de plaats van het pand geheel links verrees in 1902 hotel Wilhelmina, dat kort geleden (1977) is gesloopt. Ten tijde van deze foto woonde in het linker pand de bekende stadsgeneesheer dr. F. M. T. Gijsberti Hodenpijl. Door de afbraak van de Haagpoort in 1864 was de zijmuur danig ontsierd.

Aan de Voorstraat 18, waar nu garage Kinesis gevestigd is, stond van 1856 tot 1955 de sociëteit Eensgezindheid. Behalve als sociëteit werd het gebouw ook gebruikt voor het houden van verkopeningen, vergaderingen van andere verenigingen en opvoeringen voor een kleiner publiek, zodat de grote schouwburgzaal in de stadsdoelen niet gebruikt behoeft te worden. Nadat op 15 februari 1876 het sociëteitsgebouw „het jeneverkerkje” aan de Phoenixstraat van de sociëteit Phoenix afbrandde, werd een gedeelte van de sociëteit Eensgezindheid in 1876 en 1877 verhuurd aan de studenten van sociëteit Phoenix. Op 30 november 1878 werd het nieuwe gebouw van de sociëteit Phoenix, ook aan de Phoenixstraat (maar nu aan de oostzijde), in gebruik genomen. De naam „Eensgezindheid” was zodoende in de praktijk getest.

Deze foto uit 1911 toont de verbondenheid van Delft met het Westland. De tuinders voeren de groenten per boot aan voor verder transport per spoor. Zodoende verliep het gehele vervoer tot en met Delft per boot, want ook de groenteveiling was via het water aan de Westvest gemakkelijk bereikbaar. De spoorwegen zorgden dan voor verder transport door het land. In de toenmalige Spoorhaven was het daardoor wel een chaotische drukte! De haven was gelegen tussen de Houttuinen (links) en de Coenderstraat. Op de achtergrond ligt het station.

De toren van de Lutherse Kerk aan het Noordeinde met ernaast het hoekpand aan de Kolk nog in oude lage toestand. In 1898 heeft dit pand plaats moeten maken voor een aanmerkelijk hoger bouwwerk. Daar dit gebouw een groot deel van het zicht op de kerk ontnam is in 1972 bij de restauratie van het hoekpand er een verdieping tussenuit gehaald, waardoor thans het kerktorentje weer goed zichtbaar is. De „tonronde” brug, de Roosbrug geheten, werd later berucht voor lange voertuigen, die er vaak op bleven steken. Speciale verkeersborden waarschuwden nu de bus- en vrachtwagenchauffeurs.

Wie heeft ze niet gekend? Het orgelechtschap Antonio Benedetto Fusco en Giuseppina Capocci bijgenaamd graaf en gravin „Macaroni”. Beiden werden geboren in Italië respectievelijk in 1853 en 1867 en overleden in de oorlogsjaren 1940-1945 in Delft. Zij woonden in het Zuiden van de binnenstad, eerst in de Pieterstraat en later in de Vijverstraat. Het tweetal kon men veel aantreffen bij hotel „Centraal” op de Wijnhaven of bij sociëteit „Phoenix”. Fusco stond dan geduldig aan het orgeltje te draaien terwijl zijn vrouw in de sociëteit geld ophaalde. Gingen ze langs de Delftse grachten, dan werden uit menig raam geldstukken naar ze gegooid. Fusco droeg altijd een lange jas met das en hoed; hij kon kennelijk slecht aan ons klimaat wennen. Deze opname werd gemaakt ter gelegenheid van hun gouden jubileum op 5 april 1940. Wat het orgeltje betreft, dit werd in 1975 naar Amerika verkocht. De tamboerijn die het orgelvrouwetje altijd hanteerde is in familiebezit gebleven. Foto Van der Reijken.